

Na osnovu člana 10. stav 2. Zakona o policiji
(„Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 63/09 – US i 92/11),

Ministar donosi

UPUTSTVO

O POSTUPANJU PREMA DOVEDENIM
I ZADRŽANIM LICIMA

OPŠTE ODREDBE

1. Uputstvom o postupanju prema dovedenim i zadržanim licima (u daljem tekstu: Uputstvo), bliže se uređuje način postupanja policijskih službenika prema licima koja se dovode ili se zadržavaju u službenim prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije (u daljem tekstu: Ministarstva).
2. Lica, kojima je određeno zadržavanje na osnovu odredbi Zakona o policiji, Zakonika o krivičnom postupku, Zakona o prekršajima i Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, mogu se zadržati u službenim prostorijama koja su namenjena za zadržavanje lica, kao i u odgovarajućim za to namenjenim prostorijama pravosudnih organa Republike Srbije (u daljem tekstu: pravosudnih organa).

Ukoliko se lice zadržava u prostorijama pravosudnih organa ono mora biti fizički odvojeno od drugih pritvorenih lica ili lica koja su na izdržavanju kazne.

Lica se mogu zadržati i u drugim radnim službenim prostorijama ministarstva ili u prostoru službenog vozila namenjenog za prevoz lica, za vreme koje je potrebno radi vršenja neodložnih policijskih poslova ili primene policijskih ovlašćenja, uz stalan nadzor od strane policijskih službenika.

Vreme početka zadržavanja, trajanja i prekida određuje se u skladu sa odredbama Zakona iz stava 1. ove tačke.

3. Policijski službenici organizacione jedinice ministarstva, koji dovode, lišavaju slobode ili zadržavaju lica, odgovorni su za ostvarivanje njegovih prava, kao i za njegovu bezbednost, zdravlje i život.

Policijski službenici dežurne službe organizacione jedinice u kojoj se zadržava lice, odgovorni su za ostvarivanje njegovih prava, bezbednost, zdravlje i život lica.

Rukovodioci organizacionih jedinica i rukovodioci stručnih službi ministarstva, odgovorni su za uređenost, higijenu, bezbednost prostorija i ishranu zadržanih lica.

PRAVA DOVEDENOG I ZADRŽANOG LICA

4. Lice koje se dovodi, lišava slobode ili zadržava u skladu sa odredbama Zakona iz tačke 2. stav 1. ovog Uputstva ima pravo:
 - 1) da od strane ovlašćenih službenih lica, pre početka dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja bude poučeno o svojim pravima, na maternjem jeziku ili jeziku koji razume;
 - 2) da bude obavješteno o razlozima dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja;
 - 3) da ovlašćenim službenim licima ne daje izjave o delu koje mu se stavljaju na teret;
 - 4) da bude poučeno, da sve što izjavi može biti upotrebljeno protiv njega kao dokaz;
 - 5) na branioca po svom izboru, da neometano kontaktira sa braniocem, da branilac prisustvuje njegovom saslušanju;
 - 6) da bude obavješteno da će se branilac postaviti po službenoj dužnosti, ukoliko ga samo ne izabere u skladu sa Zakonom iz iz tačke 2. stav 1. ovog Uputstva;
 - 7) da zahteva da se o vremenu i mestu dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja obavesti lice po njegovom izboru, diplomatsko-konzularni predstavnik čiji je državljanin ili predstavnik odgovarajuće međunarodne organizacije ako je izbeglo lice ili lice bez državljanstva;
 - 8) da zahteva, da se bez odlaganja o lišenju slobode obavesti lice ili organ starateljstva ako je potrebno obezbediti zaštitu ili staranje o detetu ili drugim licima o kojima se stara zadržano lice;
 - 9) da neometano kontaktira sa diplomatsko-konzularnim predstavnikom svoje države, odnosno predstavnikom odgovarajuće međunarodne organizacije ili Zaštitnikom građana Republike Srbije;
 - 10) da zahteva da ga u svako doba i bez odlaganja pregleda lekar;
 - 11) na ishranu i osmočasovni odmor;

- 12) da pokrene postupak pred nadležnim pravosudnim organima radi ispitivanja zakonitosti dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja;
- 13) da zahteva nadoknadu štete zbog neosnovanog dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja.

Pored prava iz stava 1. ove tačke, maloletno lice koje se dovodi, lišava slobode ili zadržava u skladu sa odredbama Zakona iz iz tačke 2. stav 1. ovog Uputstva ima pravo:

- 1) da bude obavešteno da će se o vremenu i mestu dovođenja, lišenja slobode ili zadržavanja obavestiti roditelji, usvojilac ili staralac, diplomatsko – konzularni predstavnik čiji je državljanin, ili odgovarajuća međunarodna organizacija ako je izbeglo lice ili lice bez državljanstva;
- 2) na branioca po svom izboru ili branioca po službenoj dužnosti, koji je stekao sertifikat kojim se garantuje da ima posebna znanja iz oblasti prava deteta i prestupništva maloletnika.

O pravima iz stava 1. i 2. ove tačke, dovedeno, lišeno slobode ili zadržano lice se obaveštava uručivanjem pismenog Obaveštenja o njegovim pravima na maternjem jeziku ili jeziku koje razume, koje lice svojeručno potpisuje.

DUŽNOSTI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

5. Policijski službenici su dužni da obezbede poštovanje i neposrednu primenu ljudskih i manjinskih prava lica koja se dovode, lišavaju slobode ili zadržavaju, zajamčenih Ustavom Republike Srbije i važećim međunarodnim propisima.
6. Zabranjuje se svako ograničavanje ili sprečavanje prava lica od strane policijskih službenika ministarstva, i to:
 - 1) diskriminacija, po bilo kom osnovu;
 - 2) narušavanje ljudskog dostojanstva i neprikosновенosti lica;
 - 3) ugrožavanje zdravlja i života lica;
 - 4) mučenje, nasilje, nečovečno ili ponižavajuće postupanja prema licima;
 - 5) prinudni rada, seksualno ili drugo iskorišćavanje lica;
 - 6) iznuđivanje iskaza od lica;
 - 7) prava na žalbu;
 - 8) prava na pravnu pomoć;
 - 9) na očuvanje fizičkog i psihičkog zdravlja;
 - 10) individualnih i kolektivnih dodatnih prava i prava na očuvanje posebnosti pripadnika nacionalnih manjina zajamčenih Ustavom republike Srbije i važećim međunarodnim propisima;

Lica imaju pravo da inicijativu (molbu, žalbu) predaju u zatvorenoj koverti, što znači da policijski službenik nema pravo na uvid u dopis (ustavna odredba o tajnosti pisama) i da je koverat primaocu dužan da pošalje redovnim poštanskim saobraćajem.

7. Policijski službenici su dužni da:

- 1) pre primene policijskog ovlašćenja dovođenje, lišenje slobode i zadržavanje lica utvrde da su ispunjeni svi zakonski uslovi za primenu ovih ovlašćenja i odgovorni su za tu procenu;
- 2) se pre primene policijskog ovlašćenja predstave licu;
- 3) upozna lice koje dovodi, lišava slobode ili zadržava sa razlozima za to i pravima iz tačke 4. ovog uputstva;
- 4) preduzmu sve potrebne mere i radnje radi ostvarivanja prava iz tačke 4. ovog uputstva;
- 5) svako doba preduzimaju neophodne radnje radi zaštite zdravlja, života i lične bezbednosti dovedenih, lišenih slobode i zadržanih lica i imovine i zaštite lica od svakog nezakonitog delovanja, neprofesionalnog, nehumanog i neljudskog postupanja prema licu;
- 6) primenjuju policijska ovlašćenja srazmerno potrebi, pri čemu ne smeju izazvati veće štetne posledice od onih koje bi nastupile da policijsko ovlašćenje nije primenjeno;
- 7) između više policijskih ovlašćenja primene ono kojim se zadatak može izvršiti sa najmanje štetnih posledica i gubljenja vremena;
- 8) prilikom primene sredstava prinude, ista primenjuju postupno, od najlakšeg ka težem sredstvu prinude uz minimum neophodne sile u skladu sa odredbama Zakona o policiji;
- 9) o dovođenju, lišenju slobode ili zadržavanju vojnog lica bez odlaganja o tome obaveste nadležne vojne organe.

NAČIN PRIMENE POLICIJSKOG OVLAŠĆENJA DOVOĐENJE

8. Policijski službenik, mogu dovesti lice do prostorija ministarstva ili prostorija drugih organa ili institucija, kada su ispunjeni uslovi propisani odredbama Zakona iz tačke 2. stav 1. ovog Uputstva.

Policijski službenik, dužan je da lice koje dovodi upozna sa njegovim pravima i sa istim postupom u skladu sa odredbama ovog Uputstva.

9. Pre izvršenja pismenog naloga za dovođenje lica, policijski službenici su dužni da provere da li u službenim evidencijama postoje podaci koji bi mogli da ukažu na mogućnost bekstva, otpora ili napada na policijske službenike od strane lica koje treba dovesti, odnosno da li je lice sklono samopovređivanju. Nalog za dovođenje izvršavaju najmanje dva policijska službenika.

Ukoliko ove okolnosti postoje dovođenje se može izvršiti samo na osnovu prethodno sačinjenog Plana, koji donosi neposredno nadređeni policijski službenik. Kada je to potrebno, na obrazloženi zahtev rukovodioca organizacione jedinice ministarstva, za dovođenje lica iz stava 1. ove tačke, mogu se angažovati specijalizovane jedinice ministarstva.

10. Kada policijski službenik u skladu sa Zakonom iz tačke 2. ovog Uputstva, treba da dovede lice bez naloga, naredbe ili zaključka nadležnog organa za koje ima saznanja ili koje svojim ponašanjem ukazuje da će pokušati bekstvo, pružiti otpor, pokušati sa napadom ili napasti policijskog službenika ili drugo lice, pokušati samopovređivanje ili se samopovređiti, dužan je da preduzme neophodne mere i radnje radi izvršenja zadatka, zaštite života i lične bezbednosti ljudi i imovine.

Ukoliko policijski službenik nije u mogućnosti da dovođenje lica iz stava 1. ove tačke, bez ugrožavanja života i lične bezbednosti ljudi i imovine, na mestu događaja, preduzeće neophodno potrebne mere i radnje radi sprečavanja bekstva lica, ugrožavanja života i lične bezbednosti ljudi i imovine, o čemu će odmah bez odlaganja obavestiti dežurnu službenu organizacione jedinice.

Dežurna služba organizacije jedinice, po primljenom obaveštenju policijskog službenika, odmah će bez odlaganja preduzeti potrebne mere i radnje radi izvršenja zadatka i sprečavanja ugrožavanja života, lične bezbednosti ljudi i imovine, angažovanjem potrebnih i raspoloživih snaga i sredstava, o čemu će odmah obavestiti rukovodioca organizacione jedinice.

Rukovodilac organizacione jedinice ili policijski službenik koga odredi rukovodilac organizacione jedinice, dužan je da organizuje i rukovodi raspoloživim snagama i sredstvima radi bezbednog izvršenja zadatka, sprečavanja bekstva lica ili potrage za licem do izvršenja zadatka ili angažovanja specijalističkih organizacionih jedinica ministarstva, kada je to potrebno.

11. Ovlašćeno službeno lice proveriće identitet lica koje treba da dovede, uručiće mu nalog za dovođenje i pozvati ga da pođe sa njim.

Prilikom uručjenja naloga za dovođenje, ovlašćeno službeno lice upozorava lice da će upotrebiti sredstva prinude, ako ono bude pružalo otpor ili pokušalo da pobjegne. Ako lice i pored upozorenja odbije da pođe ili pruža otpor prilikom dovođenja ovlašćeno službeno lice će ga dovesti prinudno.

Ovlašćeno službeno lice može da upotrebi sredstva za vezivanje prema licu koje pruža otpor prilikom dovođenja, koje pokuša da pobjegne, napadne ovlašćeno službeno lice ili drugo lice, pokuša samopovređivanje ili se opravdano pretpostavlja da će to učiniti. Ovom

licu ovlašćeno službeno lice nije dužno prethodno da uruči nalog za dovođenje i da ga pozove da pođe sa njim.

12. Ovlašćeno službeno lice pregleda lice koje treba dovesti, radi pronalaženja i oduzimanja predmeta pogodnih za napad ili samopovređivanje i da li lice ima vidljivih povreda na telu, da li se žali na bolove i da li mu je potrebno ukazivanje medicinske pomoći.

Privremeno oduzeti predmeti predaju se organu kome se lice dovodi, odnosno vraćaju licu kad prestanu razlozi zbog kojih su privremeno oduzeti, ako ne predstavljaju predmete prekršaja ili krivičnog dela.

13. Dovođenje se po pravilu, vrši službenim vozilom policije. Ako se dovođenje lica vrši službenim vozilom koje nema poseban prostor za smeštaj dovedenih lica, lice se smešta na sedište iza suvozača, a na sedište iza vozača policijski službenik koji vrši dovođenje.

Prilikom transporta lice se vezuje sredstvima za vezivanje.

Ako se lice dovodi sredstvom javnog saobraćaja, kad je to moguće, smešta se izdvojeno od ostalih putnika.

Način smeštaja policijskih službenika i lica koje dovode u vazduhopolovu ili plovilu određuje zapovednik vazduhopolova ili plovila.

14. Policijski službenik se mora pridržavati naloga za dovođenje kojim je određeno kad se određenom organu, odnosno službenom licu mora dovesti lice.

Dovođenje lica po nalogu do određenog organa ili službenog lica, od momenta pronalaska i početka dovođenja, vrši se u najkraće moguće vreme, najduže 6 časova, odnosno 24 časa ako se dovođenje lica vrši van područja policijske uprave.

Ukoliko dovođenje lica traje duže od vremena propisanog u stavu 2. ove tačke, policijski službenik je dužan da o razlozima kašnjenja, pismeno izvesti neposrednog starešinu, koji će o tome pismeno obavestiti službeno lice organa kome se lice po nalogu dovodi.

15. Ukoliko policijski službenik dovodi lice u prostorije ministarstva dužan je da o dovođenju i boravku lica u službenim prostorijama odmah, bez odlaganja obavesti policijske službenike dežurne službe organizacione jedinice.

Za postupanje sa dovedenim licima u službenim prostorijama ministarstva, odgovoran je policijski službenik koji je doveo lice, policijski službenik koji je primio lice i neposredni rukovodilac ovih policijskih službenika.

U službenim prostorijama ministarstva, dovedeno lice ne može da boravi bez nadzora policijskog službenika.

16. Policijski službenik neće dovesti lice čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, iznemoglosti, telesne povrede ili oštećenja, kao ni lica čije zdravstveno stanje bi se zbog dovođenja pogoršalo.

Ako je licu koje se dovodi po poternici ili radi zadržavanja, neophodna medicinska pomoć, policijski službenik će obezbediti da mu pomoć bude pružena.

O okolnostima iz st. 1. i 2. ove tačke policijski službenik obaveštava neposrednog starešinu i službeno lice organa kome se lice po nalogu dovodi.

17. Dovođenje lica, koje obavlja poslove koji se ne smeju prekidati jer bi bila ugrožena bezbednost ljudi ili prouzorkovana znatna materijalna šteta, odložiće se za onoliko vremena koliko je potrebno da se preduzmu mere za nesmetan dalji rad, odnosno za sprečavanje nastanka materijalne štete.

18. Kad treba dovesti lice koje neguje ili se stara o deci ili drugim licima, policijski službenik, pre dovođenja, obaveštava nadležni organ starateljstva ili drugu službu (socijalnu, zdravstvenu i dr.) ako nema mogućnosti da se neko od bližnjih ili komšija postara za to lice.

Na odgovarajući način policijski službenik postupa i u drugim slučajevima kada utvrdi da je potrebno preduzeti određene mere radi bezbednosti ljudi ili sprečavanja štete koja bi mogla nastati zbog dovođenja.

19. Dovođenje maloletnika, policijski službenici vrše u civilnom odelu i službenim vozilima bez oznaka policije, izuzev kad se steknu uslovi za dovođenje bez pisanog naloga koje mogu izvršiti i uniformisani policijski službenici.
20. Ako policijski službenik pre dovođenja, odnosno u toku dovođenja utvrdi da među licima koja treba dovesti ima i lica sa diplomatskim imunitetom, dovođenje lica sa diplomatskim imunitetom, neće izvršiti.

Policijski službenik dužan je o tome da obavesti neposrednog starešinu uz obrazloženje zašto dovođenje nije izvršio.

Lice koje ima konzularni imunitet policijski službenik može da dovede samo na osnovu naredbe suda.

21. Policijski službenik koji vrši dovođenje lica, od službenog lica organa kome je lice predao tražiće pismenu potvrdu u kojoj će se konstatovati kada i kome je lice predato.

O izvršenom dovođenju lica policijski službenik neposrednom starešini dostavlja Izveštaj o primenjenom ovlašćenju, u kome posebno navodi nastale okolnosti iz tač. 16, 17, 18. i 20. ovog Uputstva, preduzete mere i obrazloženje.

Rukovodilac organizacione jedinice o nastalim okolnostima iz iz tač. 16, 17, 18. i 20. ovog Uputstva i preduzetim merama pismeno će obavestiti organ kome je dovedeno lice predato.

NAČIN PRIMENE POLICIJSKOG OVLAŠĆENJA ZADRŽAVANJE LICA

22. Ovlašćeno službeno lice koje na osnovu Zakona, iz tačke 2. ovog Uputstva određuje zadržavanje lica rešenjem ili naredbom, odgovorno je za zakonitu primenu policijskog ovlašćenja prema zadržanom licu.

Policijski službenik koji sprovodi meru zadržavanja lica, odgovoran je za bezbednost i zdravlje zadržanog lica od njegovog smeštaja u prostor za zadržavanje do prekida zadržavanja.

Policijski službenici u prostoriju za zadržavanje ne mogu unositi službeno vatreno oružje, a mogu koristiti raspršivače sa dozvoljenim neškodljivim supstancama za privremeno onesposobljavanje (tzv. sprej suzavac) i ostala sredstva prinude.

Rukovodilac organizacione jedinice odgovoran je za zakonito postupanje i primenu policijskog ovlašćenja prema zadržanim licima i dužan je da vrši i organizuje kontrolu zakonitosti i način primene ovog ovlašćenja.

23. Policijski službenik koji vrši zadržavanje lica, pre smeštaja lica u prostor za zadržavanje, dužan je da:
 - 1) izvrši pregled lica i privremeno oduzme predmete koji su pogodni za povređivanje, napad, samopovređivanje ili bekstvo;
 - 2) kada je to potrebno i kada su stečeni uslovi po odredbama Zakona iz tačke 2. ovog Uputstva, izvrši pretresanje lica;
 - 3) vizuelnim pregledom utvrdi postojanje vidljivih povreda i eventualnih oštećenja odeće i obuće lica;
 - 4) obavi razgovor sa licem i pita da li lice ima bolove, povrede tela koje se ne mogu vizuelno utvrditi ili drugih zdravstvenih problema, da li prima neku terapiju i da li

- ima potrebe za određenom vrstom lekova ili medicinske pomoći;
- 5) kada lice ima vidljivih povreda ili drugih zdravstvenih problema, obavezno organizuje medicinski pregled lica, odnosno pružanje potrebne stručne medicinske pomoći;
 - 6) uruči pisano Obaveštenje o pravima lica na maternjem jeziku ili jeziku koji razume.

Pregled ili pretresanje zadržanog lica mogu vršiti samo policijski službenici istog pola.

Podatke o privremeno oduzetim predmetima iz stava 1. ove tačke policijski službenik unosi u Potvrdu o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima. Po prestanku zadržavanja privremeno oduzeti predmeti se vraćaju licu, osim ako postoje zakoniti razlozi za njihovo dalje privremeno oduzimanje i postupanje u skladu sa Zakonom iz tačke 2. ovog Uputstva. Preuzimanje vraćenih predmeta zadržano lice potvrđuje svojim potpisom na Potvrdi o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima.

Potvrda o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima sadrži: ime i prezime zadržanog lica, mesto i datum rođenja, adresu, JMBG zadržanog lica; datum, čas i minut privremenog oduzimanja predmeta; opis privremeno oduzetih predmeta; ime i prezime policijskog službenika koji je privremeno oduzeo predmete; datum, čas i minut vraćanja predmeta; ime, prezime i svojeručni potpis zadržanog lica kojim potvrđuje vraćanje predmeta. Jedan primerak Potvrde o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima se predaje zadržanom licu. Ako lice odbije da primi privremeno oduzete predmete, policijski službenik će na Potvrdi o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima, umesto potpisa lica sačiniti belešku, a sa predmetima će se dalje postupiti u skladu sa odredbama Zakona iz tačke 2. ovog Uputstva.

Kada postoje razlozi za privremeno oduzimanje predmeta po drugom zakonitom osnovu, zadržanom licu se izdaje Potvrda o privremeno oduzetim predmetima u skladu sa Zakonom iz tačke 2. ovog Uputstva.

Ako je lice dovedeno u prostor za zadržavanje u mokroj ili na drugi način za njegovo zdravlje nepodesnoj odeći i obući, potrebno mu je za vreme zadržavanja obezbediti odgovarajuću odeću i obuću, preko članova njegove porodice ili na drugi način.

Podatke o vidljivim telesnim povredama, kao i povredama ili promena zdravstvenog stanja koja su nastala u toku zadržavanja, pruženoj stručnoj medicinskoj pomoći, oštećenjima odeće i obuće lica, policijski službenika unosi u Zapisnik o zadržavanju lica.

24. Ako se u istom prostoru za zadržavanje, zadržava više lica, mogu se zadržavati samo lica istog pola.

Policijski službenik može da upotrebi sredstva za vezivanje prema licu koje pruža otpor, pokuša da pobjegne, napadne policijskog službenika ili drugo lice, pokuša samopovređivanje ili se opravdano pretpostavlja da će to učiniti, u skladu sa odredbama Zakona o policiji.

25. Nadzor nad zadržanim licima u prostorijama za zadržavanje, policijski službenici vrše povremenim obilaskom i razgovorom sa zadržanim licima.

Za nadzor nad zadržanim licima mogu se koristiti tehnička sredstva namenjena za nadzor prostora, osim prostorija za higijenske potrebe zadržanih lica. Upotreba ovih tehničkih sredstava mora biti vidno označena.

U prostoriji za zadržavanje koje se neposredno vizuelno ne nadziru od strane policijskih službenika, moraju se obezbediti tehnička sredstva za pozivanje policijskog službenika od strane zadržanog lica.

26. Bolesno ili povređeno lice, kom je očigledno potrebna lekarska pomoć ili lice koje pokazuje znakove težeg trovanja alkoholom ili drugim sredstvom, ne može se zadržavati u prostoriji za zadržavanje. Ovim licima, policijski službenik koji vrši zadržavanje mora odmah organizovati pružanje potrebne lekarske pomoći i smeštaj u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Za vreme prevoza i boravka zadržanog lica u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi policijski službenici su dužni da preduzimanjem mera i radnji propisanih Zakonom iz tačke 2. ovog Uputstva, spreče samopovređivanje lica, napad lica na policijske službenike ili druga lica, kao i njegovo bekstvo.

Policijski službenici su u obavezi da prisustvuju zdravstvenom pregledu zadržanog lica i to policijski službenici istog pola kao i lice koje se pregleda.

Ukoliko licu iz stava 1. ove tačke po mišljenju lekara nije potrebno smeštanje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, nastavlja se dalje zadržavanje lica u prostoriji za zadržavanje uz nadzor policijskog službenika.

Policijski službenici dužni su da omogućće sprovođenje propisane medicinske terapije zadržanom licu.

27. Policijski službenik je dužan da licu koje je zadržano obezbedi ishranu, i to tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera) u odgovarajućim vremenskim intervalima, što uključuje zagarantovanu posebnu ishranu iz zdravstvenih razloga ili verskih ubeđenja.

Zadržanom licu će se obezbediti jedan obrok u roku od 6 sati od momenta zadržavanja, a u slučaju da zadržavanje traje duže od 12 sati, zadržanom licu će se obezbediti tri obroka.

Ishrana se obezbeđuje u skladu sa Uputstvom o uslugama ishrane i smeštaja u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Zadržanom licu obezbediti stalnu dostupnost pijaće vode i odlazak u toalet.

28. Zadržano lice ima pravo na osmočasovni odmor u toku 24 časa.

Svako izvođenje zadržanog lica iz prostorije za zadržavanje evidentiraće se u Zapisniku o zadržanju lica.

29. Zadržavanje i postupanje prema zadržanim licima podleže institucionalnoj i vaninstitucionalnoj kontroli.

Neposrednu institucionalnu kontrolu vrši Komisija za praćenje sprovođenja Evropske konvencije o sprečavanju mučenja, nečovečnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, organizacione jedinice Direkcije policije, Ministarstva unutrašnjih poslova, a posrednu sudovi.

Vaninstitucionalnu kontrolu vrši Zaštitnik građana i organizacije za zaštitu ljudskih prava (Nacionalni preventivni mehanizam), posrednim putem preko Ministarstva unutrašnjih poslova i sudova.

30. Policijski službenici koji vrše nadzor nad zadržanim licima u prostorijama za zadržavanje lica, moraju imati odgovarajuću obuku za primenu ovog policijskog ovlašćenja. Obuka policijskih službenika realizovaće se po Planu i programu Ministarstva unutrašnjih poslova.
31. Bliže tehničke uslove i uslove smeštaja zadržanih lica u prostorijama za zadržavanje lica, propisaće Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

EVIDENCIJE O DOVOĐENJU I ZADRŽAVANJU LICA

32. Policijski službenik o primenjenom policijskom ovlašćenju dovođenja lica, sačinjava Izveštaj o primenjenom policijskom ovlašćenju, koji se evidentira u Pregledu primenjenih ovlašćenja, organizacione jedinice policijskog službenika.
33. O zadržavanju lica policijski službenik sačinjava Zapisnik o zadržavanju lica, koji sadrži:
 - 1) lične podatke zadržanog lica;
 - 2) vreme početka zadržavanja;
 - 3) razlog dovođenja i zadržavanja;
 - 4) podatke o načinu upoznavanja lica sa razlozima dovođenja i zadržavanja i njegovim pravima;
 - 5) podatke o ostvarenim pravima zadržanog lica;
 - 6) podatke o obaveštavanju članova porodice, drugih lica i nadležnih organa o zadržavanju lica;
 - 7) podatke o dovođenju zadržanog lica nadležnom organu;
 - 8) podatke o vidnim telesnim povredama, drugim saznanjima o zdravstvenom stanju lica i pruženju lekarskoj pomoći;
 - 9) podatke o privremeno oduzetim predmetima pogodnim za napad, povređivanje ili samopovređivanje;
 - 10) vreme prestanka zadržavanja.

Zapisnik o zadržavanju lica potpisuju policijski službenik koji je lice zadržao i zadržano lice.

34. Pregled zadržanih lica se sačinjava na osnovu podataka iz Zapisnika o zadržavanju lica. Pregled zadržanih lica vodi dežurna služba organizacione jedinice ministarstva koja vrši zadržavanje lica u prostorijama za zadržavanje i sadrži: prezime, ime i adresu zadržanog lica; datum i vreme trajanja zadržavanja; datum i vreme uručenja rešenja ili naredbe o

zadržavanju, ime, prezime i radno mesto policijskog službenika koji je doneo rešenje ili naredbu o zadržavanju; pravni osnov; prezime, ime i radno mesto policijskih službenika koji su prema zadržanom licu primenjivali policijska ovlašćenja i koja; podatke o izjavljenim žalbama lica i druge podatke.

Pregled zadržanih lica se vodi na Jedinstvenom informacionom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.

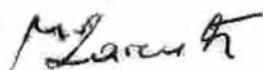
35. O zadržavanju lica formira se predmet koji sadrži: rešenje ili naredbu za zadržavanje lica, Zapisnik o zadržavanju lica, potvrdu o privremeno oduzetim i vraćenim predmetima i druge spise.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

36. Danom stupanja na snagu ovog Uputstva prestaje da se primenjuje odredba tačke 32. Uputstva za vođenje evidencija u stanicama i drugim jedinicama policije (ST 01 str.pov.br. 2077/95 od 31. jula 1995. godine.)
37. Ovo Uputstvo stupa na snagu danom potpisivanja.

01 broj 7989/12-10
u Beogradu, 10. 12. 2012. godine

MINISTAR
Ivica Dačić

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom uputstvu imaju sledeće značenje:

- 1) **„zadržavanje lica“** – pod zadržavanjem lica podrazumeva se privremeno ograničenje slobode kretanja kada su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom.
- 2) **„lišenje slobode lica“** – pod lišenjem slobode lica podrazumeva se privremeno ograničenje slobode kretanja, kada su za to ispunjeni uslovi za određivanje pritvora i može trajati najduže do 8 sati.
- 3) **„dovođenje“** – dovođenjem se smatra, svako dovođenje lica od strane ovlašćenog lica do prostorija ili prevoznog sredstva policije, drugog organa ili nekog drugog mesta. Dovođenje se može vršiti samo u slučajevima predviđenim zakonom i to na osnovu pisane naredbe ili bez naredbe.
- 4) **„sprovođenje“** – sprovođenjem se smatra, svako dovođenje lica lišenog slobode nadležnom istražnom sudiji.

Vrste zadržavanja

Prema Zakoniku o krivičnom postupku („Službeni glasnik RS“ br. 72/2009):

- 1) do 48 sati.
- 2) zadržavanje na mestu izvršenja krivičnog dela do 6 sati.

Maloletnik se ne može zadržati do 48 sati (Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica), već se odmah a najkasnije do 8 sati sprovodi dežurnom istražnom sudiji Višeg suda za maloletna lica. Maloletnik mora imati branioca prilikom prvog saslušanja kao i tokom čitavog postupka.

Prema odredbama Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, korupcije i drugih

posebno teških krivičnih dela („Službeni glasnik RS“, br. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 45/05 i 72/09) -:

- 1) prinudno dovođenje i preventivno zadržavanje do 24 sata.

Prema odredbama Zakona o policiji („Službeni glasnik RS“, br. 101/2005, 63/2009 - US, 92/2011):

- 1) do 24 sata.
- 2) do 48 sati.

Prema odredbama Zakona o prekršajima („Službeni glasnik RS“, br. 101/05, 116/08, 111/09) i Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS“, br. 41/09, 53/10 i 101/11).

- 1) do 24 sata.
- 2) do 12 sati.

Vreme početka zadržavanje računa se od momenta kada je lice lišeno slobode, odnosno od momenta kada je pristupilo po pozivu u prostorije policije, u slučajevima kada je lice pozvano kao osumnjičeni ili kada je pristupilo po pozivu kao građanin radi prikupljanja obaveštenja pa je ocenjeno tokom prikupljanja tih obaveštenja da se može smatrati osumnjičenim, kao i kada je isključeno iz saobraćaja, a treba ga dovesti u službene prostorije.

